

Noodhulp als specialisme. Een theoretische verkenning naar mogelijkheden voor een aparte specialistische noodhulporganisatie.

*Astrid Scholtens,
Marijn Helsloot &
Ira Helsloot (2021)*

Factsheet

Opdrachtgever

Portefuillehouder Gebiedsgebonden Politie

Doelstelling

Nagaan of een specialistische noodhulporganisatie een mogelijk efficiënte oplossing is voor het probleem dat de huidige organisatie van de noodhulp veel politiecapaciteit kost die niet aan ander politiewerk kan worden besteed.

Onderzoeksvragen

1. Hoeveel capaciteit levert het op wanneer de huidige noodhulpcapaciteit wordt vergeleken met de capaciteit van deze andere organisatievormen van noodhulp?
2. Welke (kern)taken zou de specialistische noodhulp kunnen uitvoeren en welke implicaties heeft dat voor opleidingen en capaciteit?
3. Welke andere consequenties van deze andere vormen van noodhulp zijn er denkbaar?

Methoden van onderzoek

- Literatuurstudie: wat is er bekend over capaciteitsmanagement in relatie tot het uitvoeren van de (politie)noodhulp
- Berekenen gewenste of theoretische noodhulpcapaciteit met behulp van het *Inrichtingsplan* en het Dynamisch Simulatiemodel Politie (DSP)
- Berekenen huidige noodhulpcapaciteit met behulp van BVH (data 2019) en weekroosters van 17 basisteams
- Ontwerpen 3 scenario's en berekenen met behulp van een eigen simulatiemodel
- Gesprekken met ervaringsdeskundigen over het vormgeven van een aparte organisatie voor het afhandelen van meldingen en de betekenis daarvan voor de praktische uitvoering (brandweer, RIVM, eenheid Amsterdam, eenheid Rotterdam).
- Bespreking in 3 bijeenkomsten met begeleidingsgroep, bestaande uit 10 mensen, afkomstig uit basisteams (teamchefs en operationeel specialisten), de meldkamer (teamchef DROC), de Politieacademie (docent), de staf korpsleiding van de nationale politie (impactanalist), hoofd cluster Vakontwikkeling landelijke portefeuille GGP) en manager strategie & innovatie DITSS.

Samenvatting

Het berekenen van de *gewenste of theoretische* capaciteit met behulp van het DSP, rekening houdend met praktijkelementen levert een beredeneerde schatting op van 4.413 fte capaciteit.

De geschatte *feitelijke capaciteit* varieert van 4.791 fte (vragenlijsten weekroosters 2020) tot 5.988 fte (BVCM 2019). Ofwel:

- 8% tot 10% van de totale capaciteit (61.605 fte) wordt besteed aan het vullen van noodhulpdiensten.
- 20% tot 25 % van de capaciteit van de basisteams (23.496 fte) wordt besteed aan het vullen van de noodhulpdiensten.

Bij het ontwerpen van de scenario's werden vier principes geformuleerd::

1. Alleen noodhulpmedewerkers houden zich bezig met het afhandelen van spoedmeldingen (prio 1 en 2).
2. Noodhulpmedewerkers houden zich alleen bezig met het afhandelen van meldingen.
3. Noodhulp is niet langer gerelateerd aan (de grenzen van) basisteams.
4. Er zal een aparte opleiding, of (keuze-)module binnen de huidige opleiding, moeten komen die zich specifiek richt op het werken in de noodhulp.

Scenario 1: 'uitrukken vanaf vaste locaties'

Er worden vaste uitruklocaties ingericht zoals de brandweer en ambulancevoorzieningen deze ook hebben georganiseerd. Vanuit deze specifieke locaties handelen de noodhulpmedewerkers de prio 1 en 2 meldingen af.

Als er geen meldingen zijn, zijn deze noodhulpmedewerkers op de uitruklocatie om daar bijvoorbeeld administratief werk te verrichten.

Scenario 2: 'rondrijdende noodhulpeenheden'

Er wordt in dit scenario gebruik gemaakt van een aantal vooraf aangewezen noodhulpgebieden. Om de aanrijtiden van maximaal 15 minuten te kunnen garanderen met rondrijdende noodhulpeenheden zal een noodhulpeenheid binnen 13 minuten rijtijd, overal in het gebied moeten kunnen zijn. Deze noodhulpeenheden kennen geen uitruktijd, omdat de noodhulp-medewerkers al 'op de weg zitten'. Uitgegaan wordt daarom van een noodhulpcirkels met een diameter van 13 rijminuten.

Scenario 3: 'duo- en solo-eenheden'

In dit scenario handelt een duo-noodhulpeenheid de prio 1-meldingen af. Een solo-noodhulpeenheid handelt de prio 2-meldingen af én neemt de gedeëscaleerde prio 1-meldingen van de duo-eenheid over waardoor deze weer snel beschikbaar is voor een nieuwe prio 1-melding. De duo-eenheden rukken uit van vaste locaties (zoals in scenario 1) en de solo-eenheden rijden rond in noodhulpgebieden (zoals in scenario 2).

De benodigde sterkte van de noodhulp (in fte) van de drie noodhulpscenario's vergeleken met:

Huidige situatie DSP	4.413	
Huidige situatie praktijk	4.791 tot 5.988	
Scenario 1	4.511	+ 447 voor afhandelen prio 3.5 meldingen
Scenario 2	3.800	+ 391
Scenario 3	3.307	+ 350

Als voordelen van een als specialisme georganiseerde noodhulp worden beschouwd, naast capaciteitsreductie:

- Werk tussen meldingen hoeft niet langer gestuurd te worden.
- Het sluit aan op de behoefte van (sommige) politiefunctionarissen.
- In stedelijke gebieden kan het zorgen voor een passend aanbod van noodhulpmedewerkers.

Op verzoek van de begeleidingsgroep, die vooral bestond uit operationeel leidinggevenden en die grote normatieve bezwaren heeft tegen het organiseren van de noodhulp als specialisme, is tevens een hoofdstuk gewijd aan de negatieve consequenties ervan. Hierbij werd ook de literatuur over noodhulp als specialisme betrokken en er werd gesproken met ervaringsdeskundigen.

- De roosterflexibiliteit neemt af
- Het (risico op het) ontstaan van een monocultuur.
- Op plekken met weinig meldingen is er veel wachttijd en mogelijk verveling
- Op plekken met veel meldingen zijn er veel negatieve gebeurtenissen en is er weinig verwerkingstijd
- De historie (van de melding) is lastig mee te nemen
- Community policing leidt tot meer legitimiteit
- Het zal een fundamentele herziening van de opleidingsstructuur betekenen
- Na afronding van de opleiding is de student 'startbekwaam' in plaats van 'vakbekwaam'
- Bovendien is een nadeel van een dergelijke aparte opleiding dat noodhulpmedewerkers, als ze willen of moeten stoppen met de noodhulptaak, opnieuw geschoold moeten worden.

Cluster Wetenschap

Beschouwing

Een degelijk opgezet onderzoek, dat met kennis van zaken is uitgevoerd door onderzoekers met een wiskundige achtergrond. Door de vele berekeningen leest het rapport echter niet makkelijk. Dit hebben de onderzoekers geprobeerd te ondervangen door elk hoofdstuk te beginnen met een samenvatting. Dat helpt, maar desondanks blijft het 'taai kost'. Duidelijk is dat zowel de begeleidingsgroep als de onderzoekers voorstander zijn van het opheffen van de noodhulp als aparte functie. Zij geven er de voorkeur aan door te gaan met experimenten waarbij de schotten tussen de verschillende functies in het basisteam worden opgeheven.